

СИЛАБУС
з дисципліни «Управління персоналом»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

1) Грідін Олександр Володимирович, к.е.н., старший викладач кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту.

<http://new.khntusg.com.ua/staff/gridin-oleksandr-volodimirovich>

2) Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Демографія», «Психологія», «Соціологія», «Економічна теорія», «Теорія організації», «Менеджмент», «Офіс-менеджмент», «Тайм-менеджмент».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Адміністративний менеджмент», «Державна служба».

3) Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Навчальна дисципліна «Управління персоналом» **буде корисна** майбутнім висококваліфікованим фахівцям для набуття знань, що дозволять їм: ефективно, з урахуванням специфічних особливостей організації, здійснювати управління кадрами, базуючись на взаємозв'язку економічних явищ і процесів; планувати потребу в персоналі, проводити рекрутинг, адаптацію, професійне навчання, оцінювання, мотивацію та вивільнення персоналу; використовувати різноманітні методи управління економічного, адміністративного та соціально-психологічного характеру; отримати навички визначення кількісного та якісного складу персоналу, складання резюме та проведення / проходження ефективної співбесіди, створення адаптивних методик поточного та результуючого оцінювання персоналу, формування високоефективної команди, прийому ефективних рішень в різноманітних ситуаціях.

Управління персоналом є однією із найважливіших сфер діяльності організації, яка може багаторазово підвищити ефективність будь-якого виробництва, а вивчення дисципліни «Управління персоналом» у закладах вищої освіти обумовлено об'єктивними якісними змінами, що характеризують сучасну діяльність, активну і визначальну роль людських ресурсів в управлінні підприємством.

Вивчення даної дисципліни дає можливість студенту:

знати:

- сутність, значення та зміст управління персоналом, методологічні аспекти й завдання дисципліни;
- зміст, завдання, принципи та напрямки реалізації стратегії і політики управління персоналом;
- зміст та процедуру ресурсного забезпечення управління персоналом;
- соціально-психологічні механізми, які зумовлюють трудову поведінку персоналу;
- методи та пріоритетні напрямки організації роботи служби управління персоналом, вимоги до ведення кадрового діловодства;
- методи визначення потреб організації у персоналі, джерела поповнення та оновлення персоналу, методи професійного добору кадрів;
- методологію планування та організації розвитку персоналу;
- види, фактори, показники руху персоналу та способи пристосування персоналу до економічних та організаційних змін;
- механізми забезпечення ефективної роботи працівників, контролю й обліку результатів трудової діяльності;
- питання, пов'язані з регламентацією робочого часу працівників за різноманітних умов його використання;
- поняття, фактори та елементи управління умовами праці;
- принципи та методи оцінювання персоналу;
- теоретичні засади мотивації трудової діяльності;
- сутність та форми соціального партнерства, його роль у формуванні досконалих соціально-трудовак відносин в організації;
- підходи до визначення ефективності менеджменту персоналу та структури витрат на персонал.

вміти:

- розподіляти завдання з управління персоналом між службою персоналу, лінійними і функціональними керівниками та іншими суб'єктами управління персоналом;
- визначати пріоритети стратегії та політики управління персоналом в організації залежно від конкретної ситуації;
- оцінювати соціально-психологічний клімат, який панує у колективі, розробляти пропозиції щодо його поліпшення;
- аналізувати чисельність, структуру та показники руху персоналу організації;
- визначати потребу у персоналі різних функціональних категорій;
- розробляти вимоги до претендентів на вакантні робочі місця та посади, використовувати різні методи професійного підбору кандидатів, оцінювати їхню ефективність;
- визначати доцільність та ефективність тих чи інших форм і методів професійного навчання та підвищення кваліфікації кадрів;
- формувати резерв на заміщення вакантних посад керівників;
- розраховувати та аналізувати показники обороту, плинності та стабільності персоналу;
- використовувати різні методи оцінювання персоналу;
- застосовувати теорії мотивації трудової діяльності;
- аналізувати та оцінювати ефективність управління персоналом в організації.

4) Мета та основні задачі дисципліни.

Метою дисципліни «Управління персоналом» є формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо розробки та здійснення кадрової політики в сучасних організаціях, добору та розміщення персоналу, оцінювання та розвитку працівників, а також забезпечення цілеспрямованого використання персоналу організацій.

Предмет вивчення: загальні закономірності та особливості формування, функціонування та розвитку персоналу організації.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Управління персоналом» є:

- висвітлення теоретико-методологічних та соціально-психологічних аспектів управління персоналом;
- формування у студентів практичних навичок і вмінь щодо впливу на поведінку як колективів, так і окремих працівників, з метою забезпечення ефективної діяльності організації;
- розвиток здібностей до науково-дослідної роботи, самостійності і відповідальності у роботі;
- формування професійних здібностей у майбутніх фахівців щодо вирішення проблем управління персоналом в організації.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців здатностей:

- соціальної взаємодії, співробітництва і розв'язання конфліктів;
- забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки;
- розробляти тактичні і оперативні плани управлінської діяльності;
- готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати;
- здійснювати діагностику особливостей менеджменту персоналу в організації в умовах переходу до інформаційної економіки;
- розробляти положення кадрової політики підприємства з урахуванням стратегії його діяльності;
- використовувати методики пошуку та відбору персоналу у відповідності із вимогами до посади або робочого місця;
- здійснювати планування та розрахунок потреби всіх категорій персоналу із застосуванням різних методів;
- проводити оцінку персоналу та використовувати її результати у формуванні резерву персоналу;
- використовувати різні форми стимулювання для підвищення ефективності роботи персоналу;
- використовувати методики тайм-менеджменту для планування робочого часу;
- здійснювати діагностику стану соціально-психологічного клімату в колективі;
- визначати ефективність аутсорсингу та лізингу персоналу у розрізі професій, спеціальностей;
- визначати рівень ефективності менеджменту персоналу.

5) Структура курсу.

Змістовий модуль 1. «Основи управління персоналом підприємства»

Лекції:

- Тема 1. Управління персоналом у системі менеджменту організацій
- Тема 2. Управління персоналом як соціальна система
- Тема 3. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації
- Тема 4. Кадрове планування в організаціях
- Тема 5. Організація набору та відбору персоналу
- Тема 6. Організування діяльності та функції служб персоналу
- Тема 7. Формування колективу організації

Семінарські заняття:

- Тема 1. Методи вивчення особистості
- Тема 2. Соціально-психологічний портрет керівника
- Тема 3. Правові аспекти управління трудовими ресурсами
- Тема 4. Визначення потреби в кадрах
- Тема 5. Підбір на посаду
- Тема 6. Мотивація та стимулювання персоналу підприємства

Змістовий модуль 2. «Зміст процесу управління персоналом підприємства»

Лекції:

- Тема 8. Згуртованість та соціальний розвиток колективу
- Тема 9. Конфлікти в системі управління персоналом
- Тема 10. Оцінювання та атестація персоналу в організації
- Тема 11. Управління процесом розвитку та рухом персоналу організації
- Тема 12. Управління процесом вивільнення персоналу
- Тема 13. Соціальне партнерство в організації
- Тема 14. Ефективність управління персоналом

Семінарські заняття:

- Тема 7. Оволодіння мистецтвом критики
- Тема 8. Комплексна оцінка керівників і спеціалістів
- Тема 9. Оцінка соціально-психологічного клімату колективу
- Тема 10. Документи-регламенти в менеджменті персоналу
- Тема 11. Документаційне забезпечення управління кадрами
- Тема 12. Вирішення конфліктних ситуацій в менеджменті персоналу

Обсяг курсу: 3 кредити, 90 годин (30 год. лекцій, 30 год. практичних занять, 30 год. самостійної роботи), екзамен.

Методи контролю

Поточне тестування, оцінки за доповіді на семінарських заняттях, письмові відповіді на теоретичні питання, захист рефератів, екзамен.

Система оцінювання

Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		
30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6) Політика курсу.

Студент зобов'язаний щодня відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час.

Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі.

7) Інформаційні ресурси.

1. *Азарова А.О., Мороз О.О., Лесько О.Й., Романець І.В.* Управління персоналом: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2014. 283 с.

2. *Балабанова Л.В., Сардак О.В.* Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 468 с.

3. *Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шкапова О.М.* Управління персоналом: навчальний посібник. 2-ге видання. К.: Центр учбової літератури, 2009. 502 с.

4. *Дяків О.П., Острроверхов В.М.* Управління персоналом : навчально-методичний посібник. видання друге, переробл. і доповнено. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 288 с.

5. *Зайченко О.І., Кузнецова В.І.* Управління людськими ресурсами: навчальний посібник. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. 232 с.

6. *Криворучко О.М. Водолажська Т.О.* Управління персоналом підприємства: навчальний посібник. Х.: ХНАДУ, 2016. 200 с.

7. *Крушельницька О.В., Мельничук Д.П.* Управління персоналом: навчальний посібник. Видання друге, перероблене й доповнене. К.: «Кондор», 2005. 308 с.

8. *Маркова С.В., Олійник О.М.* Управління персоналом: навчально-методичний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Запоріжжя: ЗНУ, 2013. 80 с.

9. *Никифороенко В.Г.* Управління персоналом: навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене та доповнене. Одеса: Атлант, 2013. 275 с.

10. *Рульєв В.А. Гуткевич С.О. Мостенська Т.Л.* Управління персоналом: навчальний посібник К.: КОНДОР, 2012. 324 с.

11. *Селютін В.М., Яцун Л.М.* Управління персоналом: навчальний посібник. Х.: ХДУХТ, 2018. 188 с.

12. Управління персоналом: [методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни] / укладач: *О. В. Грідін* ; ХНТУСГ. Харків : Вид-во ТОВ «Стильна типографія», 2019. 120 с.

13. Управління персоналом: підручник / за заг. та наук. ред. к.е.н., проф. *В.М. Данюка*. К.: КНЕУ; Краматорськ: НКМЗ, 2013. 666 с.

14. *Хміль Ф.І.* Управління персоналом: підручник для студ. вищ. навч. закладів. К.: Академвидав, 2006. 606 с.

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>